

Gazeta VERDE

Se distribuie gratuit împreună cu
NR. 43 | decembrie 2013

WWF și Explore Travel atrag turiștii britanici în Maramureșul istoric

„Lansăm acest pachet de turism responsabil într-un moment critic pentru România, pentru că avem încredere în potențialul de turism al țării noastre, în valorile, tradițiile noastre și în biodiversitatea unică în Europa. Succesul acestui program ne va arăta că există soluții economice care nu numai că asigură o cale viabilă spre prosperitate economică, ci și respectul naturii, al tradițiilor și al comunităților locale, într-un moment în care se pune mult prea mult accent pe profitul imediat, pe exploatarea resurselor cu orice preț și pe soluții pe termen scurt. Generarea unui venit pe termen lung prin turismul responsabil nu numai că va contribui la ridicarea nivelului de trai în zonă, dar va contribui decisiv la păstrarea tradițiilor și la protejarea naturii care ne face să fim mândri de minunata zonă a Maramureșului”.

Magor Csibi, director WWF - România

WWF-România și Explore Travel prezintă, în cadrul World Travel Market de la Londra, un program de turism în Maramureșul Istoric, gândit pentru conservarea naturii și a tradițiilor și pentru bunăstarea comunităților locale. Programul este construit în mare măsură în jurul inițiativelor WWF în regiune, care au demarat în urmă cu 7 ani și urmăresc: conservarea pădurilor virgine și seculare, conservarea și valorificarea responsabilă a ariilor naturale protejate din zonă și conservarea patrimoniului cultural - toate acestea prin activități și servicii de ecoturism de calitate. Un procent din costul pachetului de turism va fi direcționat către proiectele de conservare WWF.

Pe 23 octombrie, WWF a prezentat, la Conferința Europeană dedicată ecoturismului de la Poiana Brașov, un mecanism inovator de conservare a naturii și dezvoltare durabilă prin ecoturism în zona Mara-Cosău-Creasta Cocosului. Astfel, turiștii care vor veni în Maramureș prin programul Explore Travel-WWF vor contribui și la un Fond de Conservare și Dezvoltare Durabilă ce va finanța ariile protejate din zonă. Momentan, acestea suferă de lipsă de fonduri publice pentru implementarea măsurilor de conservare.

2000 (pe o suprafață de 20.282 ha). Este una dintre foarte puținele zone din Europa care încă adăpostește mamifere mari sălbatice precum ursul brun, râsul, capra neagră, lupul și păsări, precum bufnița mare, specii de vulturi și șoimi. Zona este cunoscută în mod deosebit pentru peisajele de tip mozaic, cu o biodiversitate bogată, formate din pășuni alpine, fânețe, zăvoaie și păduri de fag și molid, și pentru patrimoniul cultural și arhitectural - case, porți și biserici de lemn, inclusiv 8 biserici incluse în Patrimoniul Universal UNESCO.

„Turismul mondial este într-o permanentă schimbare în secolul XXI. Cu siguranță că România are un potențial turistic foarte mare, însă pentru a fi o destinație atractivă pentru turiștii străini este nevoie să ofere acele lucruri pe care vizitatorii nu le pot găsi în alte destinații. Unicitatea produsului este un atu important. Ecoturismul este tot mai apreciat în lume, iar în acest domeniu România are un avantaj uriaș în comparație cu multe țări din Europa, fiind direcția pe care considerăm că România ar trebui să se poziționeze pentru a atrage un număr tot mai mare de vizitatori. Am ales Maramureșul Istoric pentru dezvoltarea primului proiect de ecoturism alături de WWF România, deoarece în această regiune natura sălbatică se întrepătrunde cu obiceiurile populare și cu obiectivele turistice din patrimoniul UNESCO, formând o excelentă destinație pentru un ecoturism de calitate și șansa de a realiza un program diversificat”.

Dragoș Pirnog, Product Manager la Explore Travel

TURISM RESPONSABIL

Traseul propus se adresează în primul rând turiștilor străini și urmează în mare măsură „Drumul Moștenirii Maramureșene”, creat cu sprijinul WWF în anul 2006. Acesta leagă 7 arii naturale protejate și 7 sate tradiționale, este lung de 86 km și a fost dezvoltat pentru formele lente, nemotorizate, de transport și turism, așa încât frumusețile locului să poată fi descoperite și admirate.

Incursiunea în Maramureș începe în satul Breb, un veritabil muzeu în aer liber, unde turiștii vor avea ocazia să

viziteze biserica de lemn construită în anul 1531, parte din patrimoniul UNESCO, și să pășească în atelierul unui sculptor în lemn.

Călătoria propusă de WWF și Explore Travel continuă pe Creasta Cocosului, în pădurea virgină de la Strâmbu Băiuț, trece pe sub porți de lemn vechi de sute de ani și prin alte câteva biserici de patrimoniu. Pachetul include și o călătorie cu Mocănița pe Valea Vaserului, întâlniri cu meșteri populari din sate tradiționale, șezători, un popas la o stână tradițională și vizitarea Cimitirului Vesel de la Săpânța.

COMUNITĂȚI ÎN ARMONIE CU NATURA

Traseul face parte dintr-o viziune mai largă pentru zonă, pe termen mediu și lung, în care zona Mara-Cosău-Creasta Cocosului să fie recunoscută în mod oficial ca destinație de ecoturism la nivel național și inclusă în viitoarea rețea națională de destinații de ecoturism pe care Autoritatea Națională pentru Turism dorește să o construiască în vederea promovării țării noastre pe plan național și internațional într-un mod profesionist și integrat.

Cu o suprafață de 62.100 ha, zona Mara - Cosău - Creasta Cocosului ocupă văile formate de râurile Mara și Cosău și este mărginită, la sud, de Rezervația Naturală Creasta Cocosului.

Cea mai grea iarnă din istorie

Nămeți de cinci metri și tancuri scoase pe străzi pentru dezăpezire. Toate acestea s-au întâmplat în urmă cu șase decenii, iarna 1954 fiind trecută și în analele ANM ca fiind cea mai grea din istoria măsurătorilor meteorologice.

„Oriunde te uiți pe străzile și bulevardele Bucureștiului vezi oameni de toate vârstele, muncitori, tehnicieni, funcționari, militari cu lopeți și caz-male, muncind cu însuflețire și spor pentru înlăturarea nămeților”.

Ziarul Scînteia scria, la vremea respectivă, că, în dimineața zilei de 3 februarie 1954, bucureștenii s-au trezit cu geamurile acoperite de troiene înalte de trei metri. Tancurile Armatei au fost scoase pe străzile Bucureștiului și soldații au făcut tuneluri. Coșmarul alb a rămas în istorie ca „marele viscol”.

VISCOLELE SECOLULUI

Ianuarie 1966. Oamenii își amintesc și de viscolul din 4-7 ianuarie 1966, când, în Iași, viteza vântului s-a apropiat de 200 km/h, iar temperaturile au scăzut mult sub -20 grade.

1984-1985. Și iarna anului 1948-1985 a fost una extrem de geroasă, rămasă în amintirea oamenilor pentru temperaturile de peste -30 grade.

Cele mai mari viteze ale vântului s-au înregistrat în perioada 3-5 februarie 1954- 126 km/h, 130 km/h în 21-22 noiembrie 1988, în Bărağan și 200km/h în Iași, între 4 și 7 ianuarie 1966.

„Sute de oameni au lucrat ieri la dezăpezirea liniei tramvaiului 3. Iat-o pe zidărița utemistă Bugasin Ioana, o fată sprintenă, vioaie, care lucrează la dezăpezirea liniei. «Doar lucrăm în preajma Spitalului unificat nr. 2 CFR» - ne spune ea”.

Potrivit statisticilor Administrației Naționale de Meteorologie, în februarie 1954, iarna a lovit cel mai puternic țara noastră. Viscolul s-a înregistrat în patru reprize, iar vântul a atins o viteză record în București: 126 kilometri la oră. Era cel mai puternic viscol din secolul XX. Un alt record, consemnat în 3 februarie 1954, a vizat cantitatea maximă de zăpadă depusă: 115,9 l/mp în 24 de ore, la Grivița.

Primele informații despre urgia care s-a abătut asupra României au fost transmise de „Scînteia” în numărul din 5 februarie. „Sute de oameni au lucrat ieri la dezăpezirea liniei tramvaiului 3. Iat-o pe zidărița utemistă Bugasin Ioana, o fată sprintenă, vioaie, care lucrează la dezăpezirea liniei. «Doar lucrăm în preajma Spitalului unificat nr. 2 CFR» - ne spune ea. «Sunt aci tovarăși bolnavi, sunt mame cu copii mici, care nu trebuie să ducă nici o lipsă».

Nu vom lăsa lopata din mână până nu vom dezăpezi drumul!»”. Același ton îl regăsim și în numărul din 7 februarie al ziarului partidului. „Oriunde te uiți pe străzile și bulevardele Bucureștiului vezi oameni de toate vârstele, muncitori, tehnicieni, funcționari, militari cu lopeți și caz-male, muncind cu însuflețire și spor pentru înlăturarea nămeților”. Efortul femeilor era scos în evidență în fiecare articol din „Scînteia”, care aloca spații

extinse tovarășelor care au muncit în acele zile cot la cot cu soții lor pentru a dezăpezi Bucureștiul. „Delegatele de femei din cartierul Tei au fost în primele rânduri ale acțiunii pentru organizarea transportării cu săniuțele a pâinii de la brutării la centrele de pâine. «Muncim până desfundăm drumul, că de-aia am venit» - a spus gospodina Comana Ghiță. «Mai mă reped eu câteodată să văd ce face copilul acasă, dar nu plec până nu terminăm lucrul»”.

animale

PEȘTELE LILIAC CU BUZE ROȘII

Este o creatură marină foarte ciudată, cu buze de un roșu aprins, cap triunghiular, nas ascuțit și corpul turtit. Trăiește în apele adânci ale Oceanului Atlantic, Indian și în cele ale Pacificului de vest.

MELCUL DE MARE CYPHOMA GIBOSSUM

Este o moluscă cu desene originale și colorit viu, denumită în mod curent Caraibe Eyspots. A servit ca echivalent al monedei în Antile. Se găsește printre corali din Caraibe.

TATUUL CU „ARMURĂ”

Mamifer specific Argentinei, trăiește sub pământ. Are corpul acoperit cu plăci osoase și cornoase, iar ghearele sunt foarte ascuțite.

CÂRTIȚA ȘOBOLAN FĂRĂ PĂR

Nu este atât de fragilă pe cât pare. Abilitățile vizuale îi sunt atrofiate, dar simțul auzului și al mirosului sunt dezvoltate. În plus, are capacitate imunitare excepționale, fiind rezistentă la cancer, boli cardiovasculare și degenerescență nervoasă. Prin urmare, poate trăi, în medie, 30 de ani.

FOSSA

Specie endemică insulei Madagascar, seamănă cu o pumă de talie mică, corp lung și musculos. Este, totuși, cel mai mare mamifer carnivor din insulă. Coada sa este aproape la fel de lungă cât restul corpului.

CARACATIȚA DUMBO

Este un personaj ciudat al abisurilor. Trăiește la adâncimi cuprinse între 500-4.000 de metri și se deplasează agitându-și urechile ca niște înotătoare.

TARSIERUL

Are ochii mari, bulbucați, verzi și picioare lungi. Nu măsoară decât 15 centimetri. Se ascunde în copacii din Asia de Sud-Est. Specia este protejată și venerată de popoarele asiatice, considerată ca un demon de indigenii din Borneo (Indonezia). Își rotește capul la 180 de grade, dar nu și ochii.

CARACATIȚA CU INELE ALBASTRE

Este o caracatiță foarte periculoasă, care viețuiește pe coastele din sud-estul Australiei, în Noua Caledonie și în bazinul Indo-Pacific. Folosește două tipuri distincte de venin: unul pentru a vâna, iar celălalt, mult mai puternic, pentru a se apăra.

Portalul L'Internaute a realizat un clasament al celor mai stranii viețuitoare de pe pământ.

CÂRTIȚA CU NASUL STEA

Crește în partea de nord a Americii și are un nas foarte special. De fapt, nu este un nas, ci mai degrabă 22 de tentacule cu capacități senzoriale, servind la explorarea mediului, pentru a se hrăni sau emite unde magnetice.

BABIRUSA SULAWESI

Specie pe cale de dispariție, vânată pentru carnea sa. Etimologia numelui semnifică „porc-cerb”. Dispune de doi colți îndreptați în sus. Se întâlnește numai în insulele indoneziene din Sulawesi, Togian și Sula.

MATA MATA CU TROMPA

Aceasta țestoasă de apă dulce o găsim în America de Sud. Are un cap atipic, triunghiular, ce se termină cu un nas lung și subțire (o trompă mică unde se află nările).

STAȚIA EUREKA (CANADA)

Stația Eureka (Canada), situată în Insula Ellesmere, este considerată cea mai rece zonă locuită de pe Pământ. Se află la paralela 80, fiind construită în anul 1947. Media temperaturii anuale este de -20 de grade, iar iarna temperatura scade până la -40 de grade.

- 40°

MUNTELE DENALI (ALASKA, SUA)

Muntele Denali, cel mai înalt vârf din America de Nord (6.194 m) a fost considerat mult timp drept cel mai rece munte de pe pământ, temperaturile zilnice situându-se în jurul valorii de -40°C.

- 40°

TOP

OYMYAKON (RUSIA)

În republica Yakutia, cam la 350 km sud de cercul polar nordic, se găsește localitatea Oymyakon, unde s-au înregistrat -71.2° în 1926, cea mai scăzută temperatură din emisfera nordică.

- 71,2°

ULAANBAATAR (MONGOLIA)

Situată în stepa asiatică, la 1.300 de metri înălțime deasupra nivelului mării, capitala Mongoliei este considerată drept cea mai friguroasă capitală din lume.

- 89,2°

STAȚIA VOSTOK (ANTARCTICA)

Localizată în apropierea Polului sud geomagnetic și situată la aproximativ 3.500 de metri deasupra nivelului mării, stația rusească de cercetare de la Vostok se află într-un frig permanent. Recordul temperaturii absolute a fost de -89,2° C, temperatură înregistrată pe 21 iulie 1983.

cele mai FRIGUROASE

AL-AZIZIYAH (LIBIA)

Aflată la 40 km sud de Tripoli (capitala Libiei), se află localitatea Al-Aziziyah, unde pe 13 septembrie 1922 s-a înregistrat cea mai caldă zi din lume: 57,8°C. Interesant e faptul că așezarea se află la doar 1 oră de mers cu mașina față de Marea Mediterană.

57,8°

locuri din lume

VALEA MORTII (SUA)

Valea Morții din California (SUA) a înregistrat cea de-a doua temperatură din lume, în topul celor mai călduroase zone: 56.7°C. Vara, temperatura ajunge aici la o medie de 47°C și este cea mai uscată regiune din SUA. Valea Morții este situată la 86 m sub nivelul mării, ceea ce explică arșițele înregistrate aici.

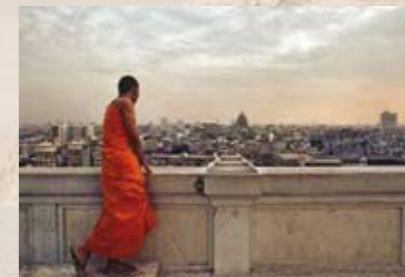
34,4°

DALLOL (ETIOPIA)

La Dallol (Etiopia), se află o depresiune la 116 m sub nivelul mării. Această zonă are cea mai ridicată temperatură medie a anului din lume: 34,4°C.

56,7°

BANGKOK (THAILANDA)

Capitala Thailandei, Bangkok, a fost declarată de către Organizația Mondială a Vremii drept cel mai călduros oraș al lumii. Temperatura medie anuală este de 28°C.

28°

DEȘERTUL DESHT-E-LUT (LIBIA)

În anii 2004 și 2005, în acest deșert s-au înregistrat cele mai înalte temperaturi de pe suprafața pământului, fiind depășită bariera de 70°C. Datorită căldurii imense, acest deșert libian rivalizează cu deșertul chilian Atacama, cel mai uscat loc de pe Pământ: în zona sa nu crește nicio creatură, nici măcar o singură bacterie.

70°

În Baia Mare se lucrează intens la infrastructura de apă potabilă și canalizare. La doar câteva luni de la semnarea contractelor din cadrul POS Mediu „Extinderea și reabilitarea infrastructurii de apă și apă uzată în județul Maramureș”, străzile mai multor cartiere ale municipiului reședință de județ s-au transformat în șantiere.

Lucrări pentru introducerea rețelelor de apă și a celor de canalizare se desfășoară în cartierele – Firiza, Blidari, Ferneziu, Vasile Alecsandri și Grivița. La sfârșitul lunii octombrie s-au finalizat lucrările de extindere a rețelei de alimentare cu apă potabilă pe străzile: Agrișelor, Dumbravei, Pălțișului, Prundului, 8 Martie. De asemenea, în proporție de 50% sunt finalizate lucrările de extindere a rețelei de apă potabilă pe străzile: Herja, Lacului, Firiza, Blidari, Barajului, Cerbului, Arinului.

Tot în aceste cartiere se reabilitează (înlocuiește) rețeaua de apă pe străzile: Gorunului, Stejarului și 8 Martie. Concomitent cu lucrările la rețelele noi de apă se realizează și branșamentele în vederea conectării locuințelor la acestea. La finalul lunii octombrie erau realizate aproape 300 de branșamente pe rețelele de apă. În Firiza vor fi introduse la finalul lucrărilor 15.596 m de noi rețele de alimentare cu apă potabilă.

Introducerea de noi rețele de apă uzată - canalizare este deja finalizată pe 12 străzi: Agrișelor, Stejarului, Dumbravei, Pălțișului, Prundului, 8 Martie, Gorunului, Banului, Fazanului, Mogoșa, Eliberării, Horea.

Introducerea conductelor de canalizare este în stadiu avansat și pe străzile: Herja, Lacului, Firiza, Blidari

și Cerbului. Până în prezent s-au introdus 9,214 ml canalizare din cei 15.628 ml proiectați pentru străzile mai sus amintite.

Lucrările fac parte din Contractul “MM-CL-07 Reabilitarea și extinderea conductelor de aducțiune, a rezervoarelor de apă, a stațiilor de pompare, a rețelei de distribuție și a rețelei de apă uzată în Baia Mare – Est”, contract semnat în 12.02.2013 între SC VITAL SA și asocieria firmelor LUDWIG PFEIFFER HOCH und TIEFBAU GmbH & Co.KG (lider asociere) - S.C. ELECTROCHIPAMENT INDUSTRIAL S.R.L. - S.C. INTELLINSTAL S.R.L.- S.C. WURP PREST S.R.L. Valoarea contractului este de 62.853.100,22 lei (14.443.344 euro fără TVA) și are o perioadă de execuție de 24 de luni de la data emiterii ordinului de începere a lucrărilor.

Sunt șantiere și în zona de Vest a municipiului, unde se execută lucrări la infrastructura de apă și apă uzată.

Se lucrează la rețelele de apă și canalizare din Baia Mare

Baia Mare, 18.11.2013 ■ Director general, Geza Gasparik

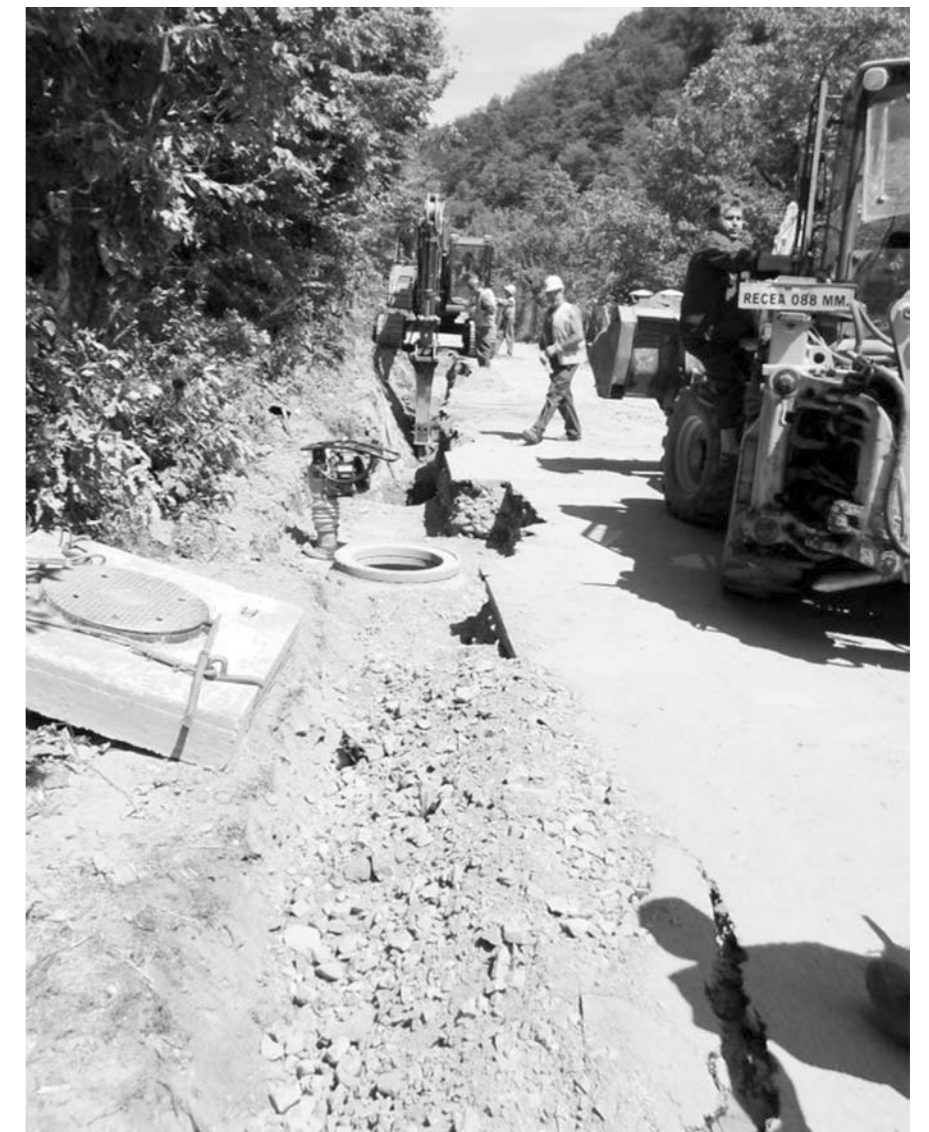
Au fost demarate până în prezent lucrări pentru introducerea rețelei de canalizare pe 7 străzi din cartierul Valea Borcutului, care nu au beneficiat de aceste utilități. Pe strada Dura și Aurel Vlaicu lucrările la extinderea rețelelor de apă uzată sunt finalizate iar pe străzile: Valea Borcutului, Victoriei, Păpădiei, Berăriei și Frumușaua stadiul de finalizare depășește 90%. Tot acum se realizează și racordurile de canalizare, 124 fiind deja finalizate.

În ceea ce privește extinderea rețelei de distribuție sunt aproape de finalizare lucrările pe străzile Aurel Vlaicu, Valea Borcutului și Borzașului. S-au extins până în prezent 3.167 ml din 3.832 ml prevăzuți pe aceste străzi. De asemenea s-au reabilitat rețelele de apă de pe străzile Valea Borcutului și Independenței. Dacă pe str. Valea Borcutului reabilitarea e finalizată, pe str. Independenței s-au realizat aproximativ 30% din lucrări, însemnând 1.697 ml din cei 4.567 ml cuprinși în proiect. Concomitent cu extinderile și reabilitările s-au realizat și 121 branșamente noi la rețeaua de alimentare cu apă potabilă.

Aceste lucrări fac parte din Contractul MM-CL-08 “Reabilitarea și extinderea rezervoarelor de apă, a stațiilor de pompare, a rețelei de distribuție și a rețelei de apă uzată în Baia Mare Vest” s-a semnat în data de 29 aprilie 2013. Contractul a fost adjudecat de asocieria SC TECNICAS DE DESALINIZACION DE AGUAS SA - SC INTREPRINDERE MONTAJ ȘI INSTALAȚII SA, având valoarea de 52.654.565 lei și o perioadă de execuție de 24 de luni de la data emiterii ordinului de începere a lucrărilor.

Chiar dacă aceste lucrări creează disconfort locuitorilor din zonele cuprinse în proiect, ele sunt necesare pentru îmbunătățirea serviciilor oferite de către SC VITAL SA și pentru a asigura tuturor locuitorilor accesul la apă potabilă și la sistemul de canalizare.

Rugăm, de asemenea, locatarii, să respecte indicațiile și eventualele restricții de circulație impuse de către constructori, pentru a evita incidentele neplăcute. În același timp îi sfătuim pe proprietarii de autoturisme să circule prudenț în zonele afectate de săpături și să nu-și lase vehiculele în aceste zone.

DE MARAMUREȘ
Gazeta

Baia Mare, Bd. Traian 23/9
Tel. 0728-836 348, 0362-401 332
fax 0362-401 331
www.gazetademaramures.ro

Fondator
Dan **PÂRCĂLAB**

Director general
Ioana **LUCĂCEL**

Redactori
Mircea **CRÎȘAN**

IT/DTP
Ada **FONAI**

Un proiect realizat în parteneriat cu

ROMALTYN
MINING

parte a unei campanii
de responsabilitate socială, implicare
în comunitate și educație ecologică

O soluție ieftină și haioasă este să așterni în fața ușilor și geamurilor o pernă sul, lungă cat toată baza ușii. Apelând la acest truc, poți economi până la 30% din căldură.

Tâmplăria veche din lemn, în timp, își pierde din eficiență, de aceea fie optați să o înlocuiți cu una din PVC, fie să o izolați. O bună izolație a pereților, de asemenea, contribuie la diminuarea cheltuielilor de întreținere.

ENERGIE VERDE

Cele mai cunoscute resurse neconvenționale sunt energia eoliană, termală, solară și pompele de căldură. Energia solară este obținută cu ajutorul panourilor solare sau fotovoltaice, cunoscute și sub denumirea de captatoare solare. Acestea au un mare avantaj: nu poluează, deoarece valorifică energia soarelui pentru a se alimenta.

Radiația solară este convertită în căldură, iar apoi utilizată la încălzirea apei. Specialiștii susțin că România se găsește într-o zonă cu acoperire solară bună însă, spre deosebire de țările occidentale, unde gradul de însorire este mai scăzut, nivelul prafului este mai ridicat. Chiar și așa, energia solară poate fi captată fără nicio problemă timp de 1.000 de ore.

Din fericire, complexitatea acestor sisteme a evoluat, așa că, mai nou, ele

pot capta și lumina difuză. Pentru a se integra cât mai bine în ansamblul exterior al casei, panourile solare se montează pe acoperiș, sub forma unor baterii de colectori.

De asemenea, există sisteme de captare a energiei solare prevăzute cu rame, care se pot instala asemenea ferestrelor de mansardă. Instalațiile solare reprezintă o soluție care oferă mai multe avantaje: nu trebuie întreținute, au o durată de viață mare (în jur de 30 de ani), sunt silențioase, se instalează ușor, nu poluează și nu produc efectul de seră. Au însă și câteva dezavantaje, dintre care amintim prețul destul de ridicat și necesitatea verificării/curățării lor în cazul în care locuiți într-o zonă cu mult praf.

Cum economisim căldura?

O casă neizolată pierde rapid căldura, indiferent de sistemul de încălzire implementat. Asta se traduce în dese variații de temperatură, care ne produc disconfort termic, dar și în creșterea valorii facturii de întreținere a casei.

Știați că o casă poate pierde până la 35% din căldură doar prin tavanul neizolat, 25% prin pereții neizolați, 20% prin pardoseala neizolată și prin ferestre și alți 25% cu ajutorul curenților de aer? Căldura se îndreaptă întotdeauna către suprafețele reci, neizolate, și în acest fel temperatura din interiorul casei scade, iar necesarul de agent termic crește.

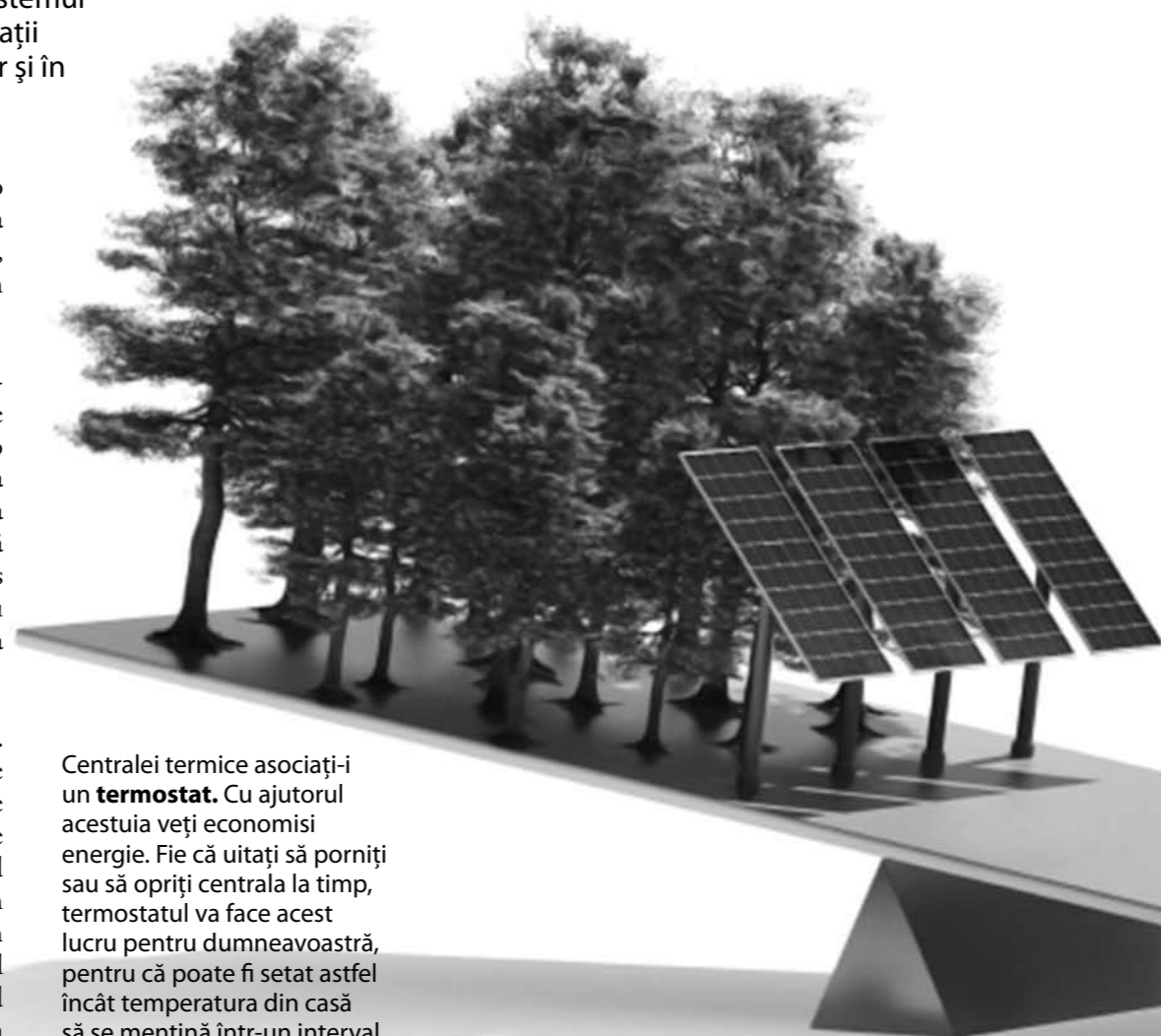
Vă prezentăm câteva trucuri pentru economisirea căldurii:

O bună parte din căldură se pierde din cauza ușilor care nu sunt prevăzute cu un prag sau nu au fost montate corespunzător, sau poate că trecerea timpului le-a afectat. Pentru ca iarna aceasta să nu scoți prea mulți bani din buzunar pentru încălzire, o soluție ieftină și haioasă este

să așterni în fața acestora o pernă sul, lungă cat toată baza ușii. Apelând la acest truc, poți economi până la 30% din căldură.

Filtrele aparatelor de aer condiționat, dacă nu sunt curățate corespunzător, cel puțin o dată pe lună, vor solicita energie suplimentară pentru a ajunge la temperatura impusă de tine. În plus, praful depus pe filtrul de aer este un mediu propice pentru dezvoltarea alergenilor.

Ventilatoarele suspendate. Probabil nu știți că unele dintre acestea sunt prevăzute cu un sistem de ventilare menit să distribuie aerul cald în locuință. În momentul în care ventilatorul este pus în funcțiune și se rotește în sensul acelor de ceasornic, aerul cald este distribuit uniform la nivelul pardoselii.

Centralei termice asociați-i un **termostat**. Cu ajutorul acestuia veți economisi energie. Fie că uitați să porniți sau să opriți centrala la timp, termostatul va face acest lucru pentru dumneavoastră, pentru că poate fi setat astfel încât temperatura din casă să se mențină într-un interval prestabilit.

Lansarea „Wild Forever”

Partea a treia a seriei documentare „Wild Carpathia”, intitulată „Wild Forever” și produsă de compania britanică Almond Films, a fost lansată la București pe 31 octombrie. Acest documentar se axează pe partea de nord a României, cu filmări exclusive realizate în unele dintre cele mai spectaculoase mănăstiri ale Bucovinei.

Cu ocazia acestui eveniment, Rovana Plumb, ministrul Mediului și Schimbărilor Climatice, a declarat că, „într-adevăr Munții Carpați reprezintă o comoară, atât în ceea ce privește natura, dar în special în privința oamenilor din acea zonă”.

„Împreună cu Ministerul Agriculturii, cu fundația prințului Charles, am reușit să finalizăm strategia pentru Munții Carpați. Mi-am asumat responsabilitatea și voi acționa în continuare în așa fel încât tot ceea ce înseamnă biodiversitate, bogăție naturală pe care ne-o oferă Munții Carpați să fie protejată”, a spus Rovana Plumb.

Seria „Wild Carpathia” este conceptul lui Paul Lister, fondator al European Nature Trust, o organizație care are ca scop protejarea marilor areale sălbatice și a regiunilor naturale degradate de pe continentul european.

„Wild Carpathia” prezintă, în viziunea unui grup de britanici, frumusețea Munților Carpați din România, în încercarea de a arăta străinilor minunata diversitate a faunei și florei din zonă. De asemenea, documentarul are un scop educațional și atrage atenția românilor asupra comorii neprețuite de care se bucură și pe care trebuie să o conserve pentru generațiile viitoare.

Prima parte a miniseriei „Wild Carpathia” a fost lansată în octombrie 2011, iar partea a doua în septembrie 2013, ambele fiind difuzate la nivel internațional pe Travel Channel.

Povestea bradului de Crăciun

Tradiția spune că pomul de Crăciun se împodobește în Ajun de Crăciun, pe 24 decembrie. Un înger sau o stea pot fi puse în vârful pomului, reprezentând îngerii sau steaua de la Betlem.

Primele dovezi despre decorarea bradului sunt din Livonia (Estonia și Letonia de astăzi), în secolul XV. Ulterior, tradiția a intrat și în cultura altor popoare. În Evul Mediu, case împodobite cu pomi de Crăciun apar în provinciile Alsacia și Lorena, dar nu cu ocazia Crăciunului, ci cu cea a Anului Nou. De aici tradiția se extinde în întreaga Franță, Spania, Italia și Elveția.

De asemenea, este posibil ca pomul de Crăciun să provină de la nordici, care obișnuiau să-și împodobească casele cu ramuri de brad și de vâsc, obicei păstrat și în tradiția coroniței de brad. Pomul de Crăciun a pătruns mai târziu și în Orient, prin intermediul catolicismului. În Rusia europeană, Ajunul Crăciunului era sărbătorit în pădurile de brazi, unde era ales unul ca cel mai frumos dintre toți și împodobit cu lumânări aprinse, bomboane, jucării etc.

Bradul împodobit se întâlnea ca pom de Crăciun doar în orașele din Germania sfârșitului de secol XIX, dar odată cu Primul Război Mondial s-a răspândit pe întreg teritoriul acestei țări.

CÂND A AJUNS BRADUL DE CRĂCIUN ÎN CASE?

Legenda spune că tradiția a fost începută de Martin Luther, în Germania. Acesta a fost un călugăr și reformator al bisericii, care a trăit din 1483 până în 1546. Potrivit legendei, Luther se întorcea acasă într-o seară de iarnă, când a văzut stelele strălucind printre ramurile brazilor. Luther a fost impresionat de priveliște și, când a ajuns acasă, a fost foarte nerăbdător să povestească și familiei despre ce văzuse. Pentru a-i ajuta să înțeleagă, el a mers în pădure și a tăiat un brăduț. L-a adus în casă și l-a decorat cu lumânări, care reprezentau stelele pe care le văzuse. Obiceiul s-a răspândit în Germania și, de aici, în toată lumea.

145 de ani de la nașterea savantului Emil Racoviță

Emil Racoviță
(15 noiembrie 1868, Iași
- 17 noiembrie 1947, Cluj-
Napoca) este fondatorul
biospeologiei, biolog și
speolog, explorator și
academician, potrivit site-ului
Institutului Cultural Român.
A fost membru titular al
Academiei Române din
anul 1920, președinte al
Academiei între 1926 și 1929
și profesor la Universitatea
din Cluj (1920-1947).

La numai 25 de ani, în 1893, a fost ales membru al Societății zoologice din Franța. A fost director adjunct al stațiunii zoologice marine de la Banyuls-sur-Mer (Franța), director adjunct al laboratorului de anatomie comparată de la Sorbona și codirector al revistei internaționale Archives de zoologie expérimentale et générale. În lucrarea "Essai sur les problèmes biospéologiques" din 1907, Emil Racoviță a pus bazele unei noi științe - biospeologia.

A participat în calitate de naturalist, împreună cu Roald Amundsen, Frederick Cook, Antoine Dobrowolski și Henryk Arctowski la expediția în Antarctica cu nava "Belgica" (1897-1899), sub conducerea lui Adrien de Gerlache. În timpul acestei expediții, Emil Racoviță, împreună cu ceilalți oameni de știință, a adunat un bogat material științific botanic și zoologic, care a constituit ulterior obiectul unui număr de 60 volume publicate, reprezentând o contribuție științifică mai mare decât a tuturor expedițiilor antarctice anterioare luate la un loc. În urma acestei expediții, savantul român a întreprins un studiu aprofundat asupra vieții balenelor, pingvinilor și altor păsări antarctice.

A înființat în 1920, la Universitatea din Cluj, primul institut de speologie din lume, crearea acestui institut fiind consfințită printr-o lege specială promulgată pe 26 aprilie 1920. În cadrul acestui nou institut, Emil Racoviță a predat primul curs de biologie generală din România. Pentru început, institutul de speologie de la Cluj a

funcționat ca parte componentă a Facultății de Științe din Cluj, reprezentând cadrul oficial în care fondatorul său a mutat și sediul Societății Științifice "Biospeologica", pe care o întemeiasă în 1907, ca instrument internațional de coordonare a activității tuturor zoologilor interesați de studiul faunei subterane.

Racoviță este fondatorul biospeologiei, o știință prin excelență sintetică, concepută inițial în scopul de a ajunge la o reconstituire cât mai fidelă a istoriei naturale a domeniului subteran. Emil Racoviță a definit biospeologia ca știința formelor de viață din mediul subteran (peșteri și pânze freatice). Cercetările sale asupra sistematiei, ecologiei și evoluției animalelor subterane au contribuit la dezvoltarea unei perspective filogenetice în sistematică. Mare iubitor al naturii, Emil Racoviță este unul dintre inițiatorii ocrotirii monumentelor naturii din România.

A publicat, pe lângă materiale de specialitate, și alte lucrări privind organizarea învățământului superior și a cercetării științifice. Principalele lucrări științifice semnate de Emil Racoviță - "Essai sur les problèmes biospéologiques" (1907), "Speologia" (1927) și "Evoluția și problemele ei" (1929) - au contribuit esențial la dezvoltarea cercetării biologice și speologice, la nivel internațional.

Institutul de speologie de la Cluj a fost reorganizat în 1960, trecând sub egida Academiei Române și primind numele de Institutul de Speologie "Emil Racoviță".

